

Από τη βαρβαρότητα στην αγιότητα (Αγ. Όλγα, + 11 Ιουλίου)

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

α) Οι ευαγγελικοί λόγοι «ου γαρ ήλθον καλέσαι δικαίους αλλά αμαρτωλούς εις μετάνοιαν» (Ματθ. 9, 13), που ειπώθηκαν με αφορμή την επιτίμηση των Φαρισαίων προς τον Χριστό, διότι συναναστρέφονταν τελώνες και πόρνες, βρίσκουν εφαρμογή σε κάθε αποχή.

Πιο πολύ αισθάνονται την ανάγκη να ακολουθήσουν με συνέπεια τη χριστιανική πίστη άνθρωποι σκληρόκαρδοι και αμαρτωλοί παρά οι νομιζόμενοι δίκαιοι. Πιο εύκολα βρίσκουν την οδό που οδηγεί στην αιώνια ζωή πόρνες, τελώνες και ληστές παρά οι πνευματικά αυτάρκεις «ευνσεβείς».

β) Η συνειδητοποίηση του γεγονότος αυτού μπορεί να οδηγήσει σε αφύπνιση και νηπτική εγρήγορση όσους έχουν εγκλωβιστεί σε μία εξωτερική τήρηση χριστιανικών εθίμων, παραμένοντας άγευστοι χάριτος επουρανίου. Στην εν λόγω αφύπνιση συμβάλλει η προσεκτική εντρύφηση στα Συναξάρια των αγίων. Ο Γέροντας Παΐσιος έλεγε χαριτολογώντας ότι την ημέρα της μνήμης τους οι άγιοι «κερνούν πνευματικά κανταΐφια!», δίδοντας μεγάλη σημασία στη μελέτη του βίου του Αγίου της ημέρας.

γ) Δίδασκε χαρακτηριστικά: «Εάν μπορής, να διαβάζης κάθε μέρα το Συναξάρι του Αγίου που γιορτάζει, για να συνδέεσαι με όλους τους Αγίους. Η μελέτη του βίου του Αγίου της ημέρας και γενικά των Συναξαρίων πολύ βοηθάει, γιατί θερμαίνεται η ψυχή και παρακινείται να μιμηθεί τους Αγίους. Αφήνει τότε ο άνθρωπος στην άκρη κάθε είδος κακομοιριά και προχωρεί με λεβεντιά. Τα Συναξάρια βοηθούν στην ανδρεία την ψυχική, ακόμη και στο μαρτύριο». (Περί Προσευχής, σ. 97).

δ) Πολλοί άγιοι πριν από την οριστική απόφασή τους να ασπασθούν τη χριστιανική πίστη είχαν επιδείξει σκληρότητα, μισανθρωπία και εφάμαρτες ακρότητες. Είναι γνωστή η περίπτωση του Μεγάλου Κωνσταντίνου, ο οποίος κατηγορήθηκε για ραδιουργίες και φονικά, αλλά μετά το βάπτισμά του αλλοιώθηκε πνευματικά και τιμήθηκε ως άγιος. Το ίδιο συνέβη και με άλλους αγίους, για να βρει εφαρμογή το βιβλικό λόγο: «Ου δε επλεόνασεν η αμαρτία, υπερεπερίσσευσεν η χάρις» (Ρωμ. 5,20). Εκεί δηλαδή όπου φάνηκε το τρομακτικό μέγεθος της αμαρτίας η χάρη του Θεού την υπερκάλυψε με το παραπάνω.

ε) Κάτι ανάλογο παρατηρείται στο βίο της ρωσίδας πριγκίπισσας Όλγας, η οποία

κοσμήθηκε με το προσωνύμιο «Ισαπόστολος», όπως ο Μέγας Κωνσταντίνος. Στο βίο της Αγίας Όλγας, που η Εκκλησία τιμά στις 11 Ιουλίου, διαβάζουμε ότι μετά τη δολοφονία του συζύγου της, ηγεμόνα του Κιέβου Ιγκόρ, φέρθηκε με απίστευτη σκληρότητα και εκδικήθηκε με παραδειγματικό τρόπο όχι μόνο τους δολοφόνους αλλά και ολόκληρη τη φυλή στην οποία ανήκαν. Ο ιστορικός Νικολάι Καραμζίν αιτιολογεί τη σκληρότητα της Όλγας και γράφει ότι επέδειξε αυτό το ήθος, «επειδή η τότε θρησκεία και αυτοί οι πολιτικοί των ειδωλολατρών νόμοι επέτρεπαν αδιάλλακτον εκδίκησιν, ώστε εμείς πρέπει να κρίνωμεν τους ήρωες της ιστορίας κατά τα ήθη και έθιμα του χρόνου, καθ' ην έζησαν».

στ) Στη συνέχεια όμως η Όλγα μυήθηκε στη χριστιανική πίστη. Σύμφωνα με το Συναξαριστή ταξίδεψε στην Κωνσταντινούπολη, όπου έγινε δεκτή με τιμές από τον αυτοκράτορα Κωνσταντίνο Ζ' τον Πορφυρογέννητο, όπου λέγεται ότι έλαβε το βάπτισμα από τον πατριάρχη Πολύευκτο και της δόθηκε το όνομα Ελένη. Επιστρέφοντας στο Κίεβο, παρότι προσπάθησε να κατηχήσει το γιο της Σβιοτοσλάβο (945-972) στο χριστιανισμό, εκείνος πεισματικά παρέμεινε ειδωλολάτρης.

ζ) Όταν ο γιος της ανέλαβε τα ηνία του κράτους, η Όλγα έζησε «επί τίνα έτη εν βαθυτάτη ειρήνη, απολαύουσα της αγάπης υιού και λαού, ομοίως ευγνωμονούντων». Στο διάστημα αυτό προσπάθησε να μεταλαμπαδεύσει το ευαγγελικό φως στα εγγόνια της, αλλά δεν τα βάπτισε εξαιτίας της αντίθεσης του πατέρα τους. Όμως ένας από αυτούς, ο Βλαδίμηρος, μετά το θάνατό της (969 μ.Χ.), αφού ο ίδιος είχε βαπτισθεί ακολουθώντας το φωτεινό παράδειγμα της γιαγιάς του, με διάταγμα κάλεσε τους κατοίκους του κράτους να βαπτισθούν στο Δνείπερο ποταμό. Έτσι άρχισε επίσημα ο εκχριστιανισμός του ρωσικού λαού χάρη στη διορατικότητα και τις προσευχές της Αγίας Όλγας της Ισαποστόλου.